

VU Research Portal

[Review of: Douglas Knight (2006) The Eschatological Economy. Time and the Hospitality of God]

van den Brink, G.

published in

Nederlandsch theologisch tijdschrift
2009

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van den Brink, G. (2009). [Review of: Douglas Knight (2006) The Eschatological Economy. Time and the Hospitality of God]. *Nederlandsch theologisch tijdschrift*, 63(4), 353.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

spanning zich ook al in het werk van Barth en daarachter Hegel voordoet, twee grootmeesters waartoe Van Ruler zich intensief heeft verhouden.

P.M. Wisse

Douglas H. Knight, *The Eschatological Economy. Time and the Hospitality of God*, Grand Rapids MI, Eerdmans, 2006; xxi + 286 pp., \$ 29, ISBN 0802863159.

Dit boek is een goed voorbeeld van *constructive theology*: geen (al dan niet apologetisch getoonzette) bespreking van een bepaald probleem, maar een ambitieuze poging om op wijsgerig en theologisch grondig geïnformeerde wijze uiteen te zetten wat christelijk geloof inhoudt en wat voor inzichten het te bieden heeft. Knight, werkzaam aan King's College (Londen), vertrekt daarbij vanuit de gedachte dat er ondanks alle variëteit een reconstrueerbare rode draad loopt door de bijbelse geschriften. Hij sluit zich aan bij een *communis opinio* in het hedendaags dogmatisch discours volgens welke deze rode draad globaal aangeduid kan worden als het komen van God tot de schepping. Het grote verhaal van de Bijbel moet dus eschatologisch en niet protologisch gelezen worden: pas vanuit het (doel)einde valt er licht over het geheel. Knight koppelt aan dat inzicht een irenaeïsche geschiedenisopvatting (die anders dan hij doet voorkomen slechts op een halve Irenaeüs teruggaat – de klassieke zondevalleer vindt men bij de laatste eveneens), volgens welke de mensheid in onvolwassenheid geschapen is en geroepen om door alle ervaringen heen te groeien in onderlinge gemeenschap en gemeenschap met God. Christus is de ware Israëliet die het eschatologische doel van God vastmaakt en toont; de tijd is de gave die God ons gunt om te groeien naar datzelfde doel. Knight verhoudt zich zeer kritisch jegens de moderniteit, maar in zijn optimistische geschiedenisvisie (waarbij zonde en kwaad geheel in pedagogische termen geduid worden) lijkt hij me er juist schatplichtig aan. Verrassend is de positieve wijze waarop hij in dit kader Israël en het jodendom ter sprake brengt. Hier blijkt ook in deze tak van Angelsaksische theologie – die behalve op de oosters-orthodoxe John Zizioulas vooral op Barth en diens leerling Jenson is geënt – een belangrijke inhaalslag gemaakt te zijn ten opzichte van het vervangingsdenken (*supersessionism*). Dit boek kreeg al veel lof toegezwaaaid in het Engelse taalgebied; inderdaad treft het door de brede eruditie van de auteur op tal van terreinen (van exegese tot metafysica) en door diens vermogen die terreinen op creatieve wijze op elkaar te betrekken. Hier is een zelfstandig denker aan het woord die dogmatiek bedrijft op een hoog intellectueel niveau. Tegelijk hanteert Knight een apodictische schrijfstijl die gepaard gaat met nogal wat *sweeping statements* (van het type 'Christianity commandeers and discards all other regimes', 253). Deze past geheel bij de zelfbewustheid die we breder aantreffen in de hedendaagse Angelsaksische Barth-revival, maar is vermoedelijk minder geschikt om sceptici en twijfelaars te overtuigen.

Gijsbert van den Brink

Mary Grey, *To Rwanda and Back. Liberation Spirituality and Reconciliation*, London, Darton Longman & Todd, 2007; xviii + 228 pp., £ 12,95, ISBN 978023252664.

Mary Grey, eco-feministische bevrijdingstheoloog met een lange staat van dienst, schreef een gewaagd boek. Na een reis door Rwanda, de confrontatie met de zichtbare